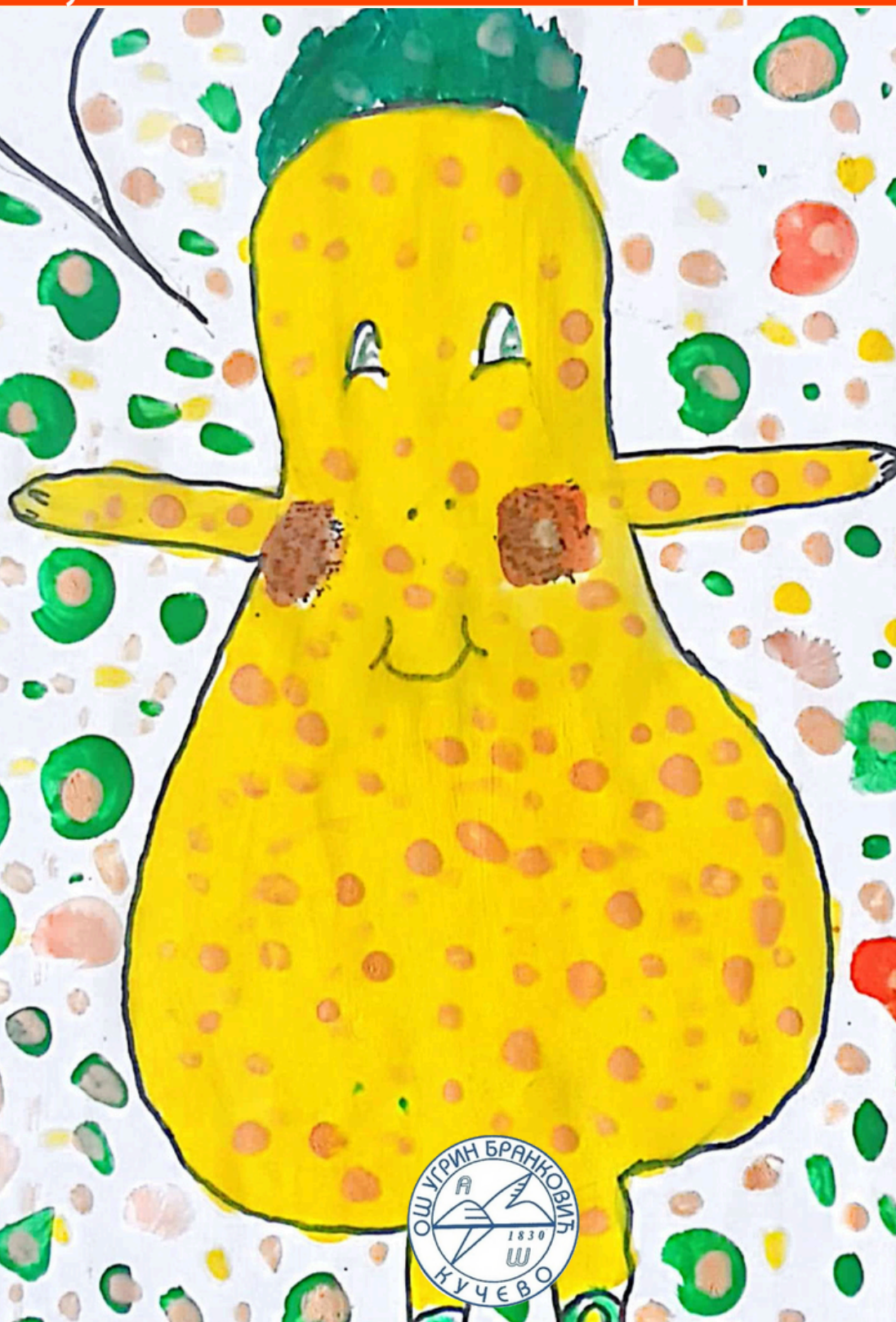

НОВИ ХОРИЗОНТ

Часопис ученика и наставника ОШ "Угрин Бранковић" Кучево

Број 2, Октобар 2025.

Дечја недеља

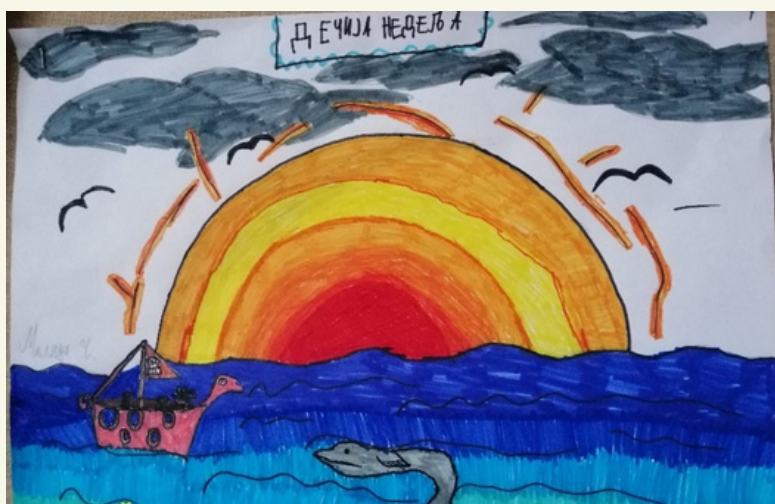
- ликовни радови -

Тамара Макуљевић V-1

Емилија Солдатовић V-2

Милица Чуриловић V-2

Аца Лупшић V-2

СВЕТСКИ ДАН ХРАНЕ

Храна је основна људска потреба и право дефинисано Универзалном декларацијом о људским правима. И поред развоја пољопривредне производње у циљу обезбеђења довољних количина хране задовољавајућег квалитета, скоро 800 милиона људи широм света суочава се са глађу због ратних сукоба, неповољних временских услова и сиромаштва. Када говоримо о праву на храну, говоримо о праву на доступност довољних количина здравствено исправне хране која треба да обезбеди основне енергетске и нутритивне потребе како би се задовољили основни принципи правилне исхране, редовни оброци и разноврсност, односно заступљеност намирница из свих група у довољним количинама. Насупрот томе, неправилна исхрана у виду прескакања obroка током дана и уноса хране велике енергетске а мале нутритивне вредности, у основи је настанка бројних хроничних незаразних болести (прекомерне тежине и гојазности, повишеног крвног притиска, шећерне болести, различитих малигних болести).

Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” и ове године у месецу у којем се обележава Светски дан хране подсећа на значај правилне исхране за очување и унапређење здравља. Основни принципи правилне исхране су редовност obroка током дана, правилан избор намирница које користимо у својој исхрани, начин њихове припреме, али и количина појединих намирница које свакодневно користимо.

Кључне чињенице и изазови

Скоро четвртина деце млађе од пет година је ниже у односу на свој узраст, а 7% деце има недовољну телесну тежину за свој узраст.

Скоро три милијарде људи у свету није у могућности да се храни у складу са принципима правилне исхране, а 2,6 милијарди жена и деце имају недостатак једног или више витамина и минерала.

Око 2,5 милијарди одраслих и 37 милиона деце млађе од пет година је гојазно.

Један од главних узрока глади у свету су оружани сукоби – само у 2023. години у 20 земаља у свету 135 милиона људи је гладовало због ратних сукоба.

Мали пољопривредни произвођачи произведу око трећину укупно произведене количине хране.

На глобалном нивоу 13% хране пропадне током жетве и транспорта, а чак 19% хране се баци у малопродаји или од стране потрошача.

Климатске промене значајно утичу на пољопривредну производњу, а посебно неповољан утицај имају на мале пољопривредне произвођаче у сеоским домаћинствима.

Сваке године 600 милиона људи оболи, а чак 420.000 људи изгуби живот од последица уноса здравствено неисправне хране.

Свети Лука или Ноћ вештица?

Дан 31. октобар по Грегоријанском, односно 18. октобра по Јулијанском календару, Српска православна црква обележава Дан Светог Луке. Овом приликом ћемо се ближе упознати са Светим Луком, као и народним обичајима и веровањима која су у вези са овим свецем.

Према црквеном предању, Свети Лука је био Грк, сликар и лекар, пратилац апостола Павла и сведок Христових чуда. Аутор је Дела апостолских и трећег јеванђеља, односно Јеванђеља по Луки. Сматра се зачетником хришћанског иконописа (сликања икона), а због његовог занимања својим заштитником сматрају га и лекари, фармацеути, болнице и апотеке.

На Дан Светог Луке многи верници изговарају „Молитву Светом Луки“ за благослов и утврђивање вере.

У народу се Дан Светог Луке назива Лучиндан. Верује се да тог дана не треба бити нервозан и имати црне мисли, јер је Свети Лука био благ и миран човек (мада, ако бисмо се водили хришћанским учењем, не би требало да имамо црне мисли и будемо нервозни ниједног дана у години).

У старија времена, био је обичај да се на Лучиндан торови опасују концима како вукови не би нападали стоку, уз речи: „Свети Лука, ето вука!“, а до данас се сачувала изрека: „Свети Лука, снег до кука.“ Обе ове басме имају исти корен – крајем октобра и почетком новембра у планинским пределима заиста се и могао очекивати снег, што би изгладнеле вукове наводило да изађу из шуме и потраже себи храну у селима. Стога није ни чудо што се народ, макар обичајем, обраћао за помоћ и заштиту Светом Луки чији се дан баш у то време прославља.

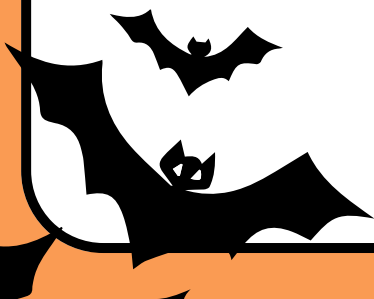
У западним земљама на Лучиндан се прославља Ноћ вештица, као навечерје Дана свих светих. Наиме, 1. новембра Римокатоличка црква обележава Дан свих светих – оних које је црква признала за свеце и оних које још није. Ако бисмо сматрали да сваки човек има потенцијал да постане светац, не треба да нас чуди што католици Дан свих светих обележавају и као Дан свих мртвих, односно задушнице. Верује се да тог дана треба посетити гробове предака и пријатеља, али и даљих чланова породице и познаника – како би се свим мртвима одала пошта.

Што се тиче саме Ноћи вештица, обичај у западним земљама (нарочито САД и Канади) је да се маскирана деца, а с њима понекад и одрасли, крећу од куће до куће уз шаљиву претњу *Trick or treat!* тражећи од домаћина послатице, односно поклоне. Иако је овај обичај у последње време материјалистички индустријализован, он је веома сличан тодоровцима и колеђанима – нашим старим обичајима по којима су се, у зимско време, маскиране поворке кретале од куће до куће благосиљајући домаћине и примајући од њих дарове. У појединим сеоским пределима Немачке је до данас задржан баш такав, карневалски, карактер поворке и даривања за Ноћ вештица.

Обичај дара и уздарја старији је од поделе хришћанства, а вероватно и од хришћанства самог. Он се своди на размену лепих жеља за симболичне поклоне.

У нашем народу Ноћ вештица, под културним утицајем Сједињених Америчких Држава и конзумеризма, узима све више замаха. Не треба маскирање посматрати као нешто изопачено и зло, већ више као безазлену дечју забаву. Ипак, ваљало би од заборава сачувати и наше народне обичаје – терање вукова на Лучиндан, колеђане и тодоровце. Ако решите да идете на маскенбал за Ноћ вештица, увек се можете маскирати у вука и тиме помирити оба света. И, наравно, не заборавите дар и уздарје – пре него што од комшије затражите слаткише, пожелите му срећу, здравље и благостање. И то не само 31. октобра.

Ивана Милојевић

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ДЕВОЈЧИЦА

Поводом Међународног дана девојчица, који се обележава 11. октобра, желимо да скренемо пажњу на значај подршке и оснаживања девојчица широм света. Овај дан посвећен је подизању свести о правима девојчица и њиховим потребама, као и о изазовима са којима се оне суочавају. Тема овогодишњег Међународног дана девојчица је „Девојчице и визија за будућност“.

У последњих неколико година, напори за унапређење образовања, здравља и сигурности девојчица постали су приоритет, међутим девојчице су и даље често суочене са дискриминацијом, насиљем и ограниченим могућностима, што их спречава да остваре свој пуни потенцијал.

Ове године, фокус је на гласовима девојчица и њиховој визији будућности. Данашња генерација девојчица непропорционално је погођена глобалним кризама, попут климатских промена, сукоба, сиромаштва и повратка на тешко стечена права људских права и родне равноправности. Превише девојчица је и даље лишено својих права, што ограничава њихове изборе и будућност.

Ученице Магдалена Јовић и Лола Јефимија Спасојевић присуствовале су конференцији и друштвеном дијалогу "Девојчице и визија њихове будућности у Србији" у Дому Народне скупштине у Београду у пратњи председника општине, заменице председника, помоћника директора и педагога наше школе.

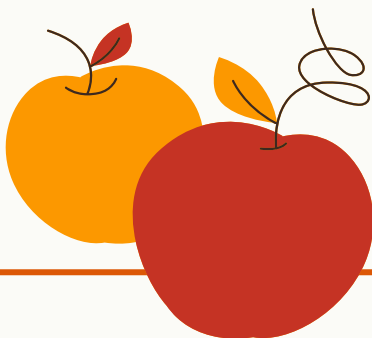
Домовина се брани лепотом

Моје очи су кроз сва путовања угледале прелепе крајеве, али нити један такав пејзаж као што је мој завичај.

У овом малом месту свако јутро је другачије, али се у сваком нађе по нешто лепо. Најсјајније сунце које излази иза маленог брда ме сваког сунчаног дана обасја пре школе и улије ми позитивну енергију. Чини ми се као да нисам кренула у школу, већ се осећам као звезда која је школу давно завршила. Када схватим да то нисам, настављам пут ка аутобусу. Гледајући кроз прозор аутобуса, запажам најлепше зелено дрвеће које се још увек није дало јесени. Ту је и најновији мост који се протеже над златоносном реком Пек. Поред тога што у себи има честице злата, наша река има и перфектну брзину тока, таман за моје папирне мултифункционалне бродиче и јахте. Мој је завичај препознатљив по најукуснијој и најчистијој пијаћој води. Зато је ту и пунионица воде „Роса Хомоље“. Одмах поред ње је и моја школа у којој су ми другари и драге успомене. У близини школе налази се и чувена вила краља Александра Карађорђевића коју смо као мали често истраживали. После школе враћам се кући својим пространим ливадама и кућним љубимцима који ме увек верно чекају. Путић недалеко од моје куће је убедљиво најбољи за вожњу бицикле и ролера. Најлепше цвеће цвета управо у нашем крају. Када пада снег, све се из комшилука скупимо и уживамо у њему. Током јесени омиљена активност је скакање у гомилу сувог лишћа. Забава у води током врелих летњих дана се подразумева. Најслађе воћкице рађају управо у овом нашем малом рају.

Где год да одем, увек ћу се враћати свом милом завичају. Он ће ми увек бити најдражи и чуваћу га заувек у срцу.

Петра Гроздић VI-3

Желим да кажем

Толико људи на овом свету, а сваки је човек прича за себе. Сви ми тежимо ка томе да себи пронађемо право место. Најважније од свега је сачувати чисту душу, имати искрено срце и исправне поступке.

Чини ми се да људи често забораве колико је мало потребно за срећу. Сувише површно гледају на живот. Увек негде журе и све им је битније и прече од оних заиста битних ствари. Мислим да су у овом садашњем свету заостале многе вредности попут разумевања, трпељивости и емпатије. Ја нисам савршена особа. Веома сам тврдоглава, брзоплета и стидљива. Мада, у поређењу са осталима, себе заиста сматрам искреном, осећајном племенитом особом. Свесна сам својих врлина, али и мана и сматрам да на свету не постоји савршена особа. Али исто тако мислим да свако може себе да промени бар мало на боље. Када бих се мало осврнула око себе и када бисмо постали више свесни својих поступака, свима би било лакше и боље. Скоро сам присутвовала једном непријатном и заиста неправедном догађају. У мом комшилуку постоји једна продавница у којој углавном купујем. Често у њој виђам једну баку која стално купује кексиће. Знам да има малу унуку и да су кексићи намењени њој. Тог дана је бака била у реду испред мене на каси. Када је дошао ред на њу, она је збуњено и видно узнемирена кренула да тражи новчаник по торби, али није могла да га нађе. Истог тренутка јој је жена која је радила на каси јако непријатним и гласним тоном рекла да остави то што је намеравала да купи и да изађе из реда, јер она нема времена за њу. Бака је јако постидела, али се није бунила. Без речи је изашла напоље. Било је превише непријатно и мени је помало било жао те баке да сам у једном моменту пожелела да кажем касирки да је све то што је рекла могла да каже на много културнији и љубазнији начин. Међутим, као да сам остала нема и беспомоћна, па сам збуњено и веома узнемирено платила свој рачун и изашла. Бес и очај су били јачи од мене, Брзо сам се окренула и вратила у продавницу. Наизглед љубазним тоном рекла сам касирки да ја желим да платим кекс за који бака није имала новац. Замолила сам је да га сачува баки следећи пут када се врати.

Желим да кажем гласно да ме цео свет чује, Мислим да је доста било неправде, непоштовања, туге, бола, суза међу људима. Сматрам да је дошло време да већ једном сви почнемо да обраћамо пажњу на своје поступке. Јер само тако и на тај начин, учинићемо свет лепшим и бољим местом

САБОРИШТЕ СПОРТСКЕ ФОТОГРАФИЈЕ И КАРИКАТУРЕ

Ученици наше школе узели су учешће на овогодишњем конкурс Саборишта спортске фотографије и карикатуре "СКИФ Пожаревац 2024" чија је тема била израда карикатуре Новака Ђоковића. Представницима наше школе уручуне су дипломе за учешће на овом конкурс у Галерији Народног музеја у Пожаревцу где се налази и изложбена поставка свих израђених карикатура. Честитамо свим ученицима и њиховом наставнику ликовне културе Саши Драгојевићу на овом изузетном успеху!

САЈАМ КЊИГА

Ученици старијих разреда наше школе и ове године су посетили Међународни сајам књига који се традиционално сваке године одржава у Београду. Приликом ове посете имали смо одличну прилику да се упознамо са најновијим издањима, разговарамо са ауторима и издавачима, да купимо омиљене књиге по повољним ценама и фотографишемо се са познатим личностима. Сви смо уживали и лепо се провели.

ЗДРАВ СТИЛ ЖИВОТА - БЕСПЛАТАН ЛЕК

У оквиру обележавања месеца здраве хране, у школи у Нересници, др Саша Дражиловић, специјалиста хигијене и исхране здравих и болесних људи, одржао је предавање на тему "Здрав стил живота - бесплатан лек". Ученици млађих разреда наше школе упознали су се значајем правилне исхране, као и са последицама неправилне исхране. Такође, су сазнали који је здрав избор добрих животних навика.

Међународни дан јабуке

Традиција одржавања Дана јабука 20. октобра започета је 1990. године у Лондону с циљем истицања здравствених квалитета ове воћке. Јабука се спомиње у многим причама и митовима. Сматра се краљицом воћака и припада роду из породице ружа, а познато је око 25 разних врста јабука. Ученици централне школе су учествовали у радионици обележавања Дана јабуке и упознали се са свим важним чињеницама о овој воћки, а затим су цртали јабуке на свој оригиналан начин.

Мој најдражи стих

У оквиру активности „Читалачки клуб” ученици централне школе учествовали су у радионици „Мој најдражи цитат или стих” током које су читали своје омиљене приче или песме. На овај начин су ученици разменили своје инспиративне мисли и дали идеју другима да прочитају неко ново књижевно дело.

РОССИЙСКИЕ ПРАЗДНИКИ

ДЕНЬ УЧИТЕЛЯ – 5. ОКТЯБРЯ

В СССР-е праздник учредили в 1965-ом году указом Президиума СССР-а,но торжества в честь Дня учителя проводят во всём мире.

История профессии

Учитель – одна из самых старых профессий нашего мира. Ещё в Древней Греции педагоги обучали детей и подростков основам арифметики, ораторского искусства, грамоты, философии.

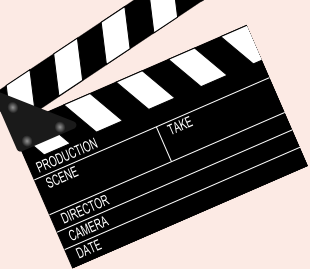
В Древней Руси развитие педагогики связано с Крещением в 988-ом году. С приходом христианства появились священники,способные обучать других людей грамоте: сначала на дому, потом – в школах, которые начали появляться.

При царе Петре I началось бурное развитие учебных заведений. Появлялись профильные школы, где учились инженеры, медики, переводчики. В 1725-ом году открылась Академия наук,а в 1755-ом году Императорский Московский университет (будущий МГУ).

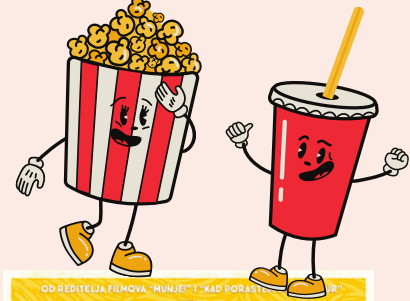
Во времена СССР-а открылись новые университеты,где стали получать образование будущие учителя.

На День учителя в школах и других учебных заведениях проходят концерты и другие праздничные мероприятия.Учителям дарят подарки – цветы, книги, билеты в театр, на выставку, альбомы с фотографиями учеников...

Филмско вече

Породични филм „Лето када сам научила да летим” је домаће популарно остварење чији је главни лик девојчица Софија која свој летњи распуст проводи са баком Маријом у трошној породичној кући на Хвару. Без друштва, домета и интернета, Софијин живот на Хвару је пакао, али монотонију убрзо прекида необично понашање баке Марије. Софија наслуђује да је у питању некаква тајна, али велика истрага бабиног живота заправо резултира открићем дуго чуване породичне тајне. Са новим пријатељствима и авантуром, Софија добија своје летовање из снова, али и много више него што је могла да измашта.

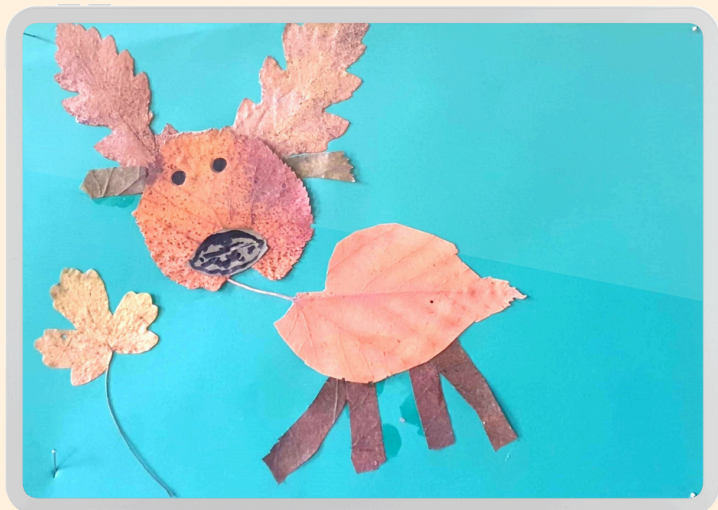

Филм „Аги и Ема” је снимљен по истоименом роману аутора Игора Коларова. Прича филма прати усамљеног деветогодишњег дечака који живи у модерној породици презузетој послом. То је породица која се често сели, тако да дечак Аги не успева да стекне пријатеље и научи како да се опходи према људима. Међутим, то ће се променити. После једне селидбе у нови крај, Аги упознаје Ему која живи у суседној, оронулој кући. Ема је ведра и радознала старица која Агију прилази отвореног срца и даје му оно што му је у том тренутку најпотребније — потпуно пријатељство. На креативан начин Ема извлачи дечака из његовог света самоће у који је он насилно гурнут. Њих двоје стрпљиво и разиграно живе живот у коме је човек важнији од система, а љубав важнија од бескрајног посла.

„Птице које не полете” је југословенски филм снимљен давне 1997. године. Топла и потресна људска прича о борби за живот, снимљена по истинитом догађају. Породична катаклизма почиње сазнањем да кћи, млада успешна пијанисткиња, болује од леукемије. У разумљивој паници и узрујаности, мајка се сети да у удаљеној планинској кућици живи њен отац, са којим је одавно прекинула сваку везу. Живот у природи и борба деде за унукин живот обасјава причу и оставља снажну емоцију на гледаоца. Природа, животиње, љубав, све делује помало бајковито, али мрачни део природе долази по своје кроз трагичан расплет приче.

Наши мали уметници

Лука Антонијевић III-3

Мила Траиловић I-6

Викторија Немет IV - 4

Давид Јовановић IV-5

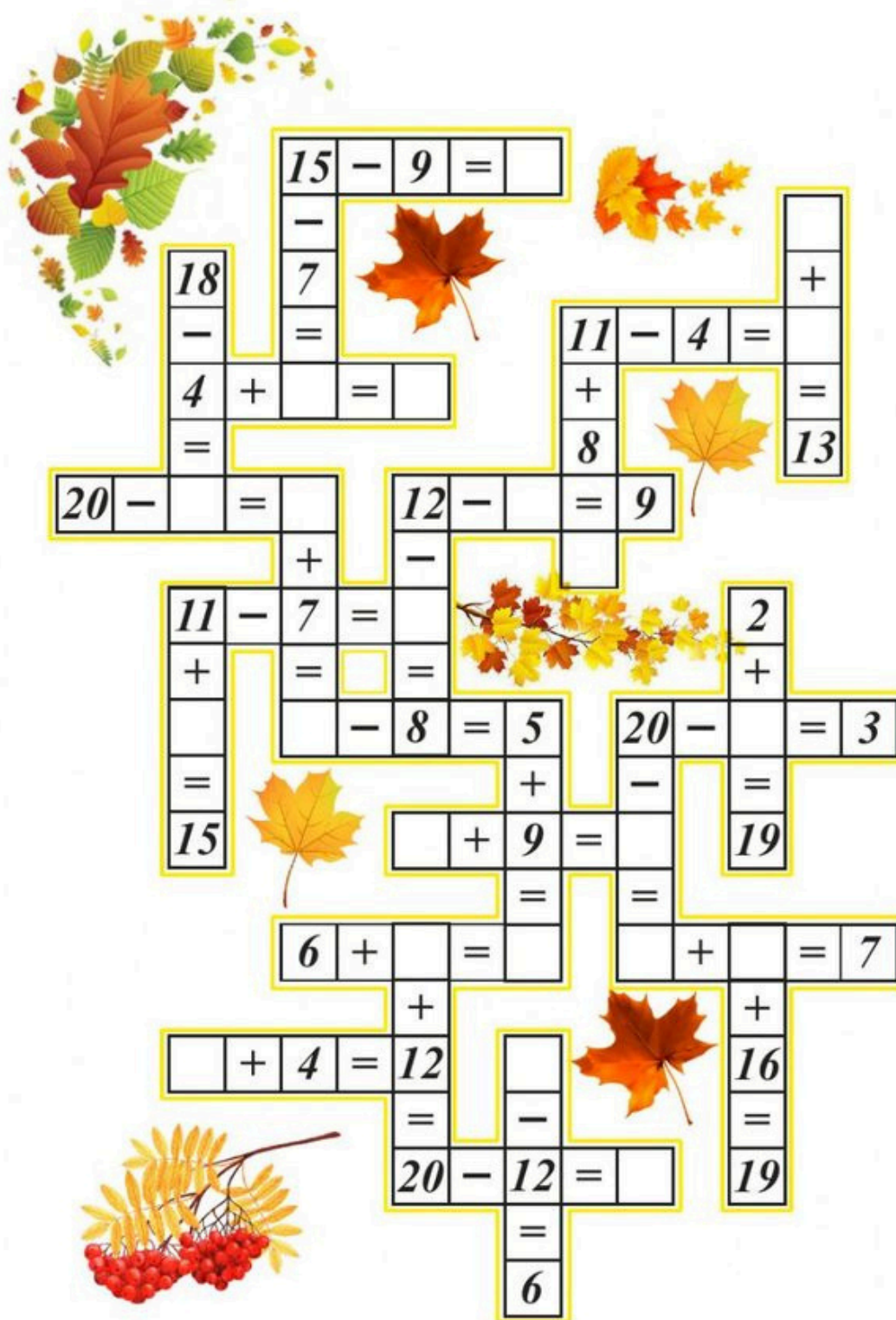

Исидора Марановић III-3

Наталија Гржобић IV -4

Забавна јесења математика

НОВИ ХОРИЗОНТ

Лист ученика ОШ “Угрин Бранковић” Кучево

Насловна страна: Милан Глозић (лого), Катарина Булутић (цртеж).

Главни и одговорни уредник: Маја Пантић.

Редакција: Тим за издавачку делатност школе:

Јасмина Ребић, Игор Јовић, Љиљана Милић, Валентина Рајковић-Станојевић, Ивана Милојевић, Добрила Николић, Јасмина Мартиновић, Немања Ћамиловић, Милош Пићурић, Данијела Јанковић, Милена Петровић, Јелена Станковић.

ДЕЧЈА НЕДЕЉА

Ја сам дете имам план: толеранција и љубав за сваки дан!

КУЧЕВО

НЕРЕСНИЦА

БУКОВСКА

ШЕВИЦА

ЦЕРЕМОШЊА